

אָמַר ר' יְהוּדָה, לֹא קָרִיבוּ יִשְׂרָאֵל לְטוֹרָא דְסִינֵי,
 עַד דְּעָאֵלוּ בְּחוּלְקָא דְצַדִּיק, וְזָכוּ בֵּיהּ. מְנַלְן,
 דְּכַתִּיב, (שמות יט) בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַר סִינֵי, בַּיּוֹם
 הַזֶּה מִמֶּשׁ דְּיִקָּא. וְכַתִּיב (ישעיה כה) וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא
 הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קוֹיְנוּ לוֹ וְגו'.

פְּרֻשֵׁת הַמָּן

וַיֹּאמֶר יי' אֶל מֹשֶׁה הֲנִנִי מִמַּטִּיר לָכֶם לֶחֶם מִן
 הַשָּׁמַיִם. (שמות טז) רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר,
 (תהלים מא) אֲשֶׁרֵי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ
 יי'. הַאי קָרָא אוֹקִימָנָא לֵיהּ, בְּשַׁעֲתָא דְּבַר נֶשֶׁ
 שָׁכִיב בְּבֵי מְרַעִיהּ, הָא אֶתְפַּס בְּאַטְרוּנֵיא דְּמִלְכָא,
 רִישִׁיָּה בְּקוּלְרָא, רַגְלֵי בְּכוּפְסִירִין, (ס"א בְּטַפְסָרָא) כַּמְּה
 חִילִין נִטְרִין לֵיהּ, מֵהַאי גִיסָא, וּמֵהַאי גִיסָא.
 שְׂיִפּוּי כְּלָהוּ בְּדוּחְקָא, מַגִּיחִין אֵלֶין בְּאֵלִין. מִיכְלָא
 אֶתְעַדִּי מֵיָּהּ.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

לְחֶם מִן הַשָּׁמַיִם. רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח וְאָמַר,
 (תהלים מא) אֲשֶׁרֵי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל בַּיּוֹם רָעָה
 יִמְלִטְהוּ ה'. פְּסוּק זֶה פְּרֻשׁוֹהוּ, בְּשַׁעֲתָא
 שְׂאָדָם שׁוֹכֵב בְּבֵית חֲלִיּוֹ, הָרִי נִתְפַּס
 בְּבֵית חֲסֵהָר שֶׁל הַמֶּלֶךְ – רֵאשׁוּ בְּקוּלְרָא,
 רַגְלֵי בְּאִזְוִיקִים (בְּדַפּוּס), כַּמְּה חִילוֹת
 שׁוּמְרִים אוֹתוֹ מְצַד זֶה וּמְצַד זֶה, כָּל
 אֵיבְרֵי בְּדַחַק גִּלְחָמִים אֱלֹה בְּאֵלָהּ,

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, לֹא קָרִיבוּ יִשְׂרָאֵל לְהַר
 סִינֵי, עַד שֶׁנִּכְנְסוּ בְּחֶלֶק שֶׁל צַדִּיק וְזָכוּ
 בוֹ. מִנֵּין לָנוּ? שְׂכָתוּב (שמות יט) בַּיּוֹם הַזֶּה
 בָּאוּ מִדְבַר סִינֵי. בַּיּוֹם הַזֶּה מִמֶּשׁ דְּיִקָּא.
 וְכַתוּב (ישעיה כה) וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה
 אֱלֹהֵינוּ זֶה קוֹיְנוּ לוֹ וְגו'.

פְּרֻשֵׁת הַמָּן

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה הֲנִנִי מִמַּטִּיר לָכֶם

בְּהֵיחֹא זְמַנָּא, פְּקֻדִין עָלֶיהָ אַפּוֹטְרוֹפָא, לְמִילָף
עָלֶיהָ זְכוֹת קָמִי מִלְכָּא, דְּכִתְיב, (איוב לג)
אִם יֵשׁ עָלָיו מִלְאָךְ מִלִּיץ אַחַד מִנִּי אֶלְפָּה. בְּהֵיחֹא
שַׁעֲתָא, וּפָאָה חוֹלְקִיָּה דְּבַר נָשׁ דְּעָאֵל עָלֶיהָ,
וְאוֹלִיף לִיה אֶרְחָא, לְשִׁיזְבוּתִיה מִן דִּינָא. הָדָא הוּא
דְּכִתְיב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֵל דָּל.

וְהֵיךְ יָכִיל לְשַׁזְבָּא לִיה, לְמִילָף לִיה אֶרְחֹוּ דְחֵי,
לְאַתְבָּא לְקָמִי מֵאֲרִיָּה, כְּדִין אֶתְעַבִּיד
אַפּוֹטְרוֹפּוֹסָא עָלֶיהָ לְעִילָא. מָאִי אַנְרִיָּה. בְּיוֹם רָעָה
יִמְלִטְהוּ יְיָ. דְּבַר אַחַר, אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֵל דָּל, כְּמָה
תְּקִיפָא אַנְרָא דְמִסְכְּנָא, קָמִי קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, תְּזוּהֶנָּא עַל הָאִי קָרָא דְכִתְיב,
כִּי שׁוֹמֵעַ אֵל אֲבִיוֹנִים יְיָ, וְכִי אֵל (תהלים טו)
אֲבִיוֹנִים שׁוֹמֵעַ וְלֹא לְאַחֲרָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּגִין

לשון הקודש

וְאֵיךְ יָכוֹל לְהַצִּיל אוֹתוֹ? לְלַמְדוֹ דְרַךְ
 הַחַיִּים לְשׁוּב לְפָנֵי אֲדוֹנוֹ, אִזּוּ נַעֲשֶׂה
 אַפּוֹטְרוֹפּוֹס עָלָיו לְמַעֲלָה. וּמָה שְׂכָרוֹ?
 בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ ה' דְּבַר אַחַר אֲשֶׁרִי
 מִשְׁכִּיל אֵל דָּל - כְּמָה חֹזֵק הַשְּׂכָר שֶׁל
 הַעֲנִי לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
אָמַר רַבִּי חֲזִיָּא, תְּמַהֲתִי עַל הַפְּסוּק הַזֶּה
שְׂכָתוֹב (שם טו) כִּי שׁוֹמֵעַ אֵל אֲבִיוֹנִים ה',

הָאֵכֶל הָעֵבֶר מִמֶּנּוּ.
בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן מְמַנִּים עָלָיו אַפּוֹטְרוֹפּוֹס
לְלַמְד עָלָיו זְכוֹת לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ, שְׂכָתוֹב
אִם יֵשׁ עָלָיו מִלְאָךְ מִלִּיץ אַחַד מִנִּי אֶלְפָּה.
בְּאוֹתָהּ שָׁעָה אֲשֶׁרִי חֲלָקוֹ שֶׁל הָאִישׁ
שְׂנַבְכָּם אֵלָיו וּמִלְמַד אוֹתוֹ דְרַךְ לְהַנְצִיל
מִן הַדִּין. וְהוּוּ שְׂכָתוֹב אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֵל
דָּל.

דְּאֵינוֹן קְרִיבִין יִתִּיר לְמִלְפָּא, דְּכִתִּיב, (תהלים נא) לֵב
 נִשְׁפָּר וְנִדְבָּח אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה. וְלִית לָךְ בְּעֵלְמָא,
 דְּאִיתוּ תָבִיר לְפָא בְּמִסְכְּנָא. תוּ אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן,
 תָּא חֲזִי, כֹּל אֵינוֹן בְּנֵי עֵלְמָא, אֲתַחֲזִיין קָמִי קִדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, בְּגוּפָא וְנַפְשָׁא, וּמִסְכְּנָא לָא אֲתַחֲזִי אֵלָא
 בְּנַפְשָׁא בְּלַחֲדוּדֵי, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קְרִיב לְנַפְשָׁא
 יִתִּיר בְּגוּפָא.

מִסְכְּנָא חַד הָוָה בְּשִׁבְבוּתֵיהּ דְּר' יִיסָא, וְלֹא הָוָה
 מָאן דְּאֲשַׁנַּח בֵּיהּ, וְהוּא הָוָה אַכְסִיפָא, וְלֹא
 תִקּוּף בְּבִנֵי נָשָׂא, (דף ט"א ע"ב) יוֹמָא חַד חָלַשׁ, עָאֵל
 עָלֵיהּ רַבִּי יִיסָא, שָׁמַע חַד קָלָא דְאָמַר, טִילְקָא
 טִילְקָא, הָא נַפְשָׁא פִּרְחָא גַבְאִי, וְלֹא מָטוּ יוֹמוֹי.
 וְוִי לְבִנֵי מָתִיחָ דְּלֹא אֲשַׁתַּכַּח בְּהוּ דִּיִּתִּיב נַפְשִׁיחָ
 לְגַבִּיחָ. קָם רַבִּי יִיסָא, שִׁדֵּי בְּפוּמִיחָ, מִיָּא דְגַרְגְּרִין.

לשון הקודש

יותר מלגוף.

עֲנִי אֶחָד הָיָה בְּשִׁבְנוֹתוֹ שֶׁל רַבִּי יִיסָא,
 וְלֹא הָיָה מִי שְׁיִשְׁגִּיחַ בּוֹ, וְהוּא הָיָה
 מִתְבַּיֵּשׁ וְלֹא הִפְעִיר בְּבִנֵי אָדָם. יוֹם
 אֶחָד נִחְלַשׁ, נִכְנַס עָלָיו רַבִּי יִיסָא. שָׁמַע
 קוֹל אֶחָד שֹׂאמֵר: צִדְקָא צִדְקָא, חֲרִי נַפְשָׁא
 פּוֹרַחַת אֵלַי וְלֹא הִגִּיעוּ יָמָיו אוֹי לְבִנֵי
 עִירוֹ שְׁלֵא נִמְצָא בְּהֵם שְׁיִשְׁיב נַפְשׁוֹ
 אֵלָיו קָם רַבִּי יִיסָא וְשָׁפַךְ בְּפִיו מִים שֶׁל

וכי אל אבינונים שומע ולא לאחר? אמר
 רבי שמעון, משום שהם קרובים יותר
 למלך, שפיתוב (שם נא) לב נשפר ונדבחה
 אלהים לא תבזה, ואין לך בעולם שהוא
 שבור לב כמו העני. עוד, אמר רבי
 שמעון, בא ראה, כל אותם בני העולם
 נראים לפני הקדוש פרנך הוא בגוף
 ונפש, והעני לא נראה אלא בנפש
 לבדה, והקדוש פרנך הוא קרוב לנפש

אֲפֹתָא דְקוֹנְטָא (ס"א דְקוֹפְתָא) אֲתַבְּזֵע זִיעָא בְּאֲנָפוּי,
וְתַב רוּחִיה לְגַבִּיה.

לְבַתָּר אַתָּא וְשָׂאִיל לִיה, אָמַר חֲזִיד רַבִּי, נַפְשָׂא
נִפְקַת מִנְאִי, וּמָטוּ לָהּ קָמִי כּוֹרְסִיָּא
דְּמִלְכָּא, וּבָעַת לְאַשְׁתַּאֲרָא תַמָּן, אֵלָּא דְבָעָא קְדָשָׂא
בְּרִיד הוּא לְזַפְּאָה לָךְ, וְאַכְרִיזוּ עֲלֶךְ, זְמִין הוּא רַבִּי
יִיסָא, לְסִלְקָא רוּחִיה, וְלֵאֲתַקְשְׂרָא בְּחַד אֲדָרָא
קְדִישָׂא דְזַמִּינִין חֲבֵרִיָּא לְאַתְעָרָא בְּאַרְעָא, וְהָא
אַתְקִינוּ תְּלַת פְּרֻסִיאַן, דְּקִיִּימָן לָךְ וְלַחֲבֵרָךְ. מִתְּהוּא
יּוֹמָא הוּוּ מִשְׁגִּיחִין בִּיה בְּנֵי מְתִיה.

תּוּ, מִסְכְּנָא אַחְרָא אַעְבָּר קָמִיה דְּר' יַצְחָק, וְהוּוּ
בִידִיה פְּלַג מְעָה דְכֶסֶף. אָמַר לִיה לְרַבִּי
יַצְחָק, אֲשֵׁלִים לִי וְלִבְנֵי וְלִבְנֹתֵי נַפְשָׁאן. אָמַר לִיה
וְהִיד אֲשֵׁלִים נַפְשֵׁיכּוֹ, דִּהָא לָא אֲשִׁתְּכַח גַּבְאֵי בַר

לשון הקודש

קדוש שעתידים החברים לעורר בארץ.
והרי תקנו שלשה בסאות שעומדים לך
ולחברך. מאותו היום היו משגיחים בו
בני עירו.

עוד, עני אחד אחר עבר לפני רבי
יצחק, והיה בידו חצי מעה כסף. אמר
לרבי יצחק: השלם לי ולבני ולבנותי
את נפשותינו. אמר לו: ואיך אשלים

גורגרות עם מדה של זין רקוח. בקעה
זעה בפניו, ושב רוחו אליו.

לאחר בא ושאל אותו. אמר: חזיד רבי,
נפשי יצאה ממני והביאו אותה לפני
כסא המלך, ורצתה להשאיר שם, אלא
שרצה הקדוש ברוך הוא לזכות אותך,
והכריזו עליך: עתיד הוא רבי ייסא
להעלות רוחו ולהתקשר בחדר אחד

פְּלֹג מַעֲהָ. אָמַר לַיהוָה, בָּדָא אֲשֶׁלִּימְנָא, בְּפִלְג אַחְרָא
דְּאִית גַּבְאֵי, אַפְקִיָּה וַיְהִיבִיה לַיהוָה.

אַחֲזִיאֵנוּ לַיהוָה בְּחֻלְמִיָּה, דְּהָוָה אַעֲבָר בְּשַׁפְּתָא
דְּיֻמָּא רַבָּא, וּבְעָאן לְמִשְׁדֵּיִיה בְּגִוּוּיָּה,
חָמָא לְרַבִּי שְׁמַעוֹן, דְּהָוָה אוֹשִׁיט יְדוּי לְקַבְּלִיָּה,
וְאִתִּי הָהוּא מִסְכְּנָא וְאַפְקִיָּה, וַיְהִיבִיה בִּידוּי דְּרַבִּי
שְׁמַעוֹן, וְאַשְׁתַּזִּיב. כַּד אַתְעַר, נָפַל בְּפּוּמִיָּה, הָאִי
קָרָא, (תהלים מא) אֲשֶׁרִי מִשְׁבִּיל אֶל דָּל בְּיוֹם רָעָה
יִמְלִטְהוּ יִי.

וְתָא חֲזִי, כָּל יוּמָא וַיּוּמָא, נְטִיף טַלָּא מַעַתִּיקָא
קַדִּישָׁא לְזַעִיר אַפִּין, וּמִתְבָּרְכָאן כָּל חֲקַל
תְּפוּחִין קַדִּישִׁין. וּמִתְהוּא טַלָּא אַנְגִּיד לְאִינוּן
דְּלִתְתָּא, וּמִלְּאָכִין קַדִּישִׁין אַתְּזֵנוּ מִנִּיָּה, כָּל חַד
וְחַד כְּפּוּם מִיכְלִיָּה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תהלים עח)

לְשׁוֹן הַקּוּדֻשׁ

פְּסוּק זֶה, (תהלים מא) אֲשֶׁרִי מִשְׁבִּיל אֶל דָּל
בְּיוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ הִי.
וּבָא רְאָה, כָּל יוֹם וַיּוֹם נּוֹטֵף טַל
מִהַעֲתִיק הַקּוּדוֹשׁ לְזַעִיר אַנְפִּין,
וּמִתְבָּרְכִים כָּל שְׂדֵה תְּפוּחִים
הַקּוּדוֹשִׁים, וּמֵאוֹתוֹ טַל נִשְׁפָּע לְאֵלוֹ
שְׁלֹמֶטָה, וּמִמֶּנּוּ נּוֹנִים מִלְּאָכִים קּוּדוֹשִׁים,
כָּל אַחַד וְאַחַד כְּפִי מֵאֲכֹלוֹ. זֶהוּ שְׁכַתוּב

לְנַפְשׁוֹתֵיכֶם, שְׁהָרִי לֹא נִמְצָא אֲעֲלִי בִי
אִם חֲצִי מַעֲהָ? אָמַר לוֹ: בְּהָא אֲנִי אֲשֶׁלִּים
בְּחֲצִי מַעֲהָ שֵׁישׁ אֲעֲלִי. הוֹצִיאָה וְנָתַן לוֹ.
הָרָאוּ לוֹ בְּחֻלּוּמוֹ, שְׁהָיָה עוֹבֵר עַל שְׁפַת
הַיָּם הַגָּדוֹל וְרָצוּ לְזַרְק אוֹתוֹ לְתוֹכוֹ, רְאָה
אֵת רַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁהוֹשִׁיט יְדוֹ בְּגִידוֹ, וּבָא
אוֹתוֹ עָנִי וְהוֹצִיאֵנוּ, וְנָתַנוּ בִּידֵי רַבִּי
שְׁמַעוֹן וְנִצַּל. בְּשֵׁהֲתַעוֹרַר, נָפַל בְּפִיו

לָחֶם אֲבִירִים אָכַל אִישׁ, וּמִהָהוּא מְזוּנָא אָכְלוּ
יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּרָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כַּמָּה בְּנֵי נֶשֶׁא מִתְזַנֵּין בְּהַאי
זְמַנָּא מֵינַה, וּמֵאֵן אֵינּוּן. אֵלֵין חֲבֵרֵיִיא
דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרֵיִתָּא, יוֹמֵי וְלֵילֵי. וְכִי סִלְקָא דַּעְתָּךְ
מִהָהוּא מְזוּנָא מִמָּשׁ. לָא. אֵלָא כְּעֵין הָהוּא מְזוּנָא
מִמָּשׁ, דְּשָׁקִיל עַל חַד תִּרְיִן.

תָּא חַזִּי, יִשְׂרָאֵל כִּד עָאלוּ וְאֶתְדַבְּקוּ בְּמִלְכָּא
קַדִּישָׁא, בְּגִין גְּלוּיָא דְרִשְׁימָא קַדִּישָׁא, כְּדִין
זְכוּ לְמִיכַל נֶהְמָא אַחְרָא עֲלָאָה, יִתִּיר מִמָּה דְהָוָה
בְּקַדְמֵיתָא. בְּקַדְמֵיתָא כִּד נָפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם,
עָאלוּ בְּנֶהְמָא, דְּאֶקְרִי מִצָּה, וְהִשְׁתָּא זְכוּ, וְעָאלוּ
לְמִיכַל נֶהְמָא אַחְרָא עֲלָאָה יִתִּיר, מֵאַתָּר עֲלָאָה,
דְּכַתִּיב הִנְנִי מִמַּטִּיר לָכֶם לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם. מִן

לשון הקודש

בא ראה, כְּשֶׁנִּכְנְסוּ יִשְׂרָאֵל וְנִדְבְּקוּ
בְּמִלְכָּהּ הַקְּדוּשׁ מִשּׁוֹם גְּלוּיָא שְׁל הַרְשָׁם
הַקְּדוּשׁ, אִזּוּ זְכוּ לְאַכֵּל לָחֶם אַחַר עֲלִיזוֹן
יִתֵּר מִמָּה שֶׁהָיָה בְּתַחֲלָה. בְּתַחֲלָה,
כְּשֶׁיֵּצְאוּ מִמִּצְרַיִם, נִכְנְסוּ לְלָחֶם שְׁנִקְרָא
מִצָּה, וְכַעַת זְכוּ וְנִכְנְסוּ לְאַכֵּל לָחֶם אַחַר
יִתֵּר עֲלִיזוֹן, מִמְּקוֹם עֲלִיזוֹן, שְׁכַתוֹב הִנְנִי
מִמַּטִּיר לָכֶם לָחֶם מִן הַשָּׁמַיִם. מִן הַשָּׁמַיִם

(טו ע"ב) לָחֶם אֲבִירִים אָכַל אִישׁ, וּמֵאֵתוֹ
מְזוּן אָכְלוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּרָא.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, כַּמָּה בְּנֵי אָדָם נִזְוָנִים
בְּזִמְנָה הַזֶּה מִמֶּנּוּ, וּמִי הֵם? אֵלֵינוּ הַחֲבֵרִים
שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בְּתוֹרָה יָמִים וְלֵילוֹת. וְכִי
יַעֲלֶה עַל דַּעְתָּךְ מֵאֵתוֹ מְזוּן מִמָּשׁ? לָא,
אֵלָא כְּעֵין אוֹתוֹ מְזוּן מִמָּשׁ שֶׁשָּׁקִיל עַל
אַחַד פִּי שְׁנַיִם.

הַשָּׁמַיִם מִפֶּשַׁע. וְכִהְיֶה הוּא וּמָנָא אֲשֶׁתְּכֶח לְהוֹ
 לְיִשְׂרָאֵל. מֵאַתָּר דָּא. חֲבַרְיָא דְּמִשְׁתַּדְּלִי
 בְּאַזְרֵייתָא, מֵאַתָּר אַחְרָא עֲלָאָה יִתִּיר אֶתְזַנּוּ. מָאִי
 הוּא. כְּמָה דְּכִתְיִב, (קהלת ז) הַחֲכָמָה תִּתִּיָּה בְּעַלְיָה.
 אַתָּר עֲלָאָה יִתִּיר.

אָמַר לִיה ר' אֶלְעָזָר, אִי חֲבִי, אָמַי חֲלָשָׁא
 נִפְשִׁייתָו יִתִּיר מִשְׁאַר בְּנֵי עֲלָמָא, דְּהָא
 שְׂאָר בְּנֵי נָשָׂא, בְּחִילָא וְתוֹקְפָא יִתִּיר אֶתְחַזֵּן
 לְאַשְׁתְּכֶחָא. (ס"א אֵינִין יִתִּיר) אָמַר לִיה יְאֹזֵת שְׂאִילְתָּא.
 תָּא חֲזִי, כָּל מְזוּנֵי דְּבְנֵי עֲלָמָא מְלַעֲיִלָא קָא
 אֶתְיִין. תְּהוּא מְזוּנָא דְּאַתִּי מִן שְׂמִיָּא
 וְאַרְעָא, דָּא מְזוּנָא דְּכָל עֲלָמָא, וְהוּא מְזוּנָא
 דְּכּוּלָּא, וְהוּא מְזוּנָא גַם וְעַב. וְתְּהוּא מְזוּנָא דְּאַתִּי
 יִתִּיר מְעִילָא, הוּא מְזוּנָא יִתִּיר דְּקִיק, קְאֶתְיָא
 מֵאַתָּר דְּדִינָא אֲשֶׁתְּכֶח, וְדָא הוּא מְזוּנָא דְּאַכְלוּ

 לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

נִרְאִים לְהַפְעֵא (הם יותר)? אָמַר לוֹ, יִפְה
 שְׂאִלְתָּ.

בַּא רְאָה, כָּל מְזוּנוֹתֵיהֶם שֶׁל בְּנֵי הָעוֹלָם
 בָּאִים מְלַמְעֵלָה. אוֹתוֹ מְזוּן שְׂבָא מִן
 הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ, זֶה מְזוּן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם,
 וְהוּא מְזוּן שֶׁל הַכּוּל, וְהוּא מְזוּן גַם וְעַב.
 וְאוֹתוֹ מְזוּן שְׂבָא יוֹתֵר מְלַמְעֵלָה, הוּא
 מְזוּן יוֹתֵר דְּקִיק, שְׂבָא מִמְּקוֹם שְׂנַמְעָא

מִפֶּשַׁע. וְכִאֲוֹתוֹ זְמַן הוּא נִמְעָא לְהֶם
 לְיִשְׂרָאֵל מִמְּקוֹם זֶה. חֲבַרְיָא שְׂמִשְׁתַּדְּלִים
 בְּתוֹרָה, נְזוּנוֹ מִמְּקוֹם אַחַר יוֹתֵר עֲלִיּוֹן,
 וּכְמָה? כְּכַתּוּב (קהלת ז) הַחֲכָמָה תִּתִּיָּה
 בְּעַלְיָה. מְקוֹם יוֹתֵר עֲלִיּוֹן.

אָמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, אִם כְּדָא לְמָה
 חֲלָשָׁה נִפְשָׁם יוֹתֵר מִשְׁאַר בְּנֵי הָעוֹלָם,
 שְׂהַרֵי שְׂאָר בְּנֵי הָעוֹלָם בְּכַח וְתוֹק יִתִּיר

יִשְׂרָאֵל כִּד נִפְקוּ מִמִּצְרַיִם. (נתיב דְּקִיקָא) מִזֹּנָא
 דְּאַשְׁתַּכַּח לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, בְּהַהוּא זְמַנָּא בְּמִדְבָּרָא,
 מֵאַתֵּר עֲלָאָה דְאַקְרֵי שָׁמַיִם, הוּא מִזֹּנָא יִתִּיר
 דְּקִיקָא, דְּעֵייל יִתִּיר לְנַפְשָׁא מִכְּלָא, וּמִתְפָּרֵשׁ יִתִּיר
 מִגּוּפָא, וְאַקְרֵי לֶחֶם אֲבִירִים.

מִזֹּנָא עֲלָאָה יִתִּיר מִכְּלָא, הוּא מִזֹּנָא דְחֲבַרְיָא,
 אֵינוֹן דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרֵייתָא, דְּאַכְלֵי מִזֹּנָא
 דְּרוּחָא וְנִשְׁמַתָּא, וְלֹא אֲכִילֵי מִזֹּנָא דְּגוּפָא כָּלֵל,
 וְהֵינֵנוּ מֵאַתֵּר עֲלָאָה יִקְרָא עַל כְּלָא, וְאַקְרֵי חֲכָמָה.
 בְּגִינֵי כֵךְ חֲלִישׁ גּוּפָא דְחֲבַרְיָא, יִתִּיר מִבְּנֵי עֲלָמָא,
 דְּהָא לֹא אֲכִילֵי מִזֹּנָא דְּגוּפָא כָּלֵל. וְאַכְלֵי מִזֹּנָא
 דְּרוּחָא וְנִשְׁמַתָּא, מֵאַתֵּר רְחִיקָא עֲלָאָה, (דף ט"ב ע"א)
 יִקְרָא מִכְּלָא. וּבְגִינֵי כֵךְ הַהוּא מִזֹּנָא דְּקִיקָא מִן
 דְּקִיקָא, יִתִּיר מִכְּלָא. וּפְּאַה חוֹלְקֵיהוֹן, הָדָא הוּא

לשון הקודש

שְׂאוּכָלִים מִזֹּן שֶׁל רוּחַ וְנִשְׁמָה, וְלֹא
 אוֹכָלִים מִזֹּן הַגּוּף כָּלֵל, וְהֵינֵנוּ מִמְּקוֹם
 עֲלִיוֹן נִכְבֵּד עַל הַכֹּל, וְנִקְרָא חֲכָמָה. לְכֹן
 חֲלַשׁ גּוּף הַחֲבֵרִים יוֹתֵר מִבְּנֵי הָעוֹלָם,
 שֶׁהֲרִי לֹא אוֹכָלִים מִזֹּן הַגּוּף כָּלֵל,
 וְאוֹכָלִים מִזֹּן שֶׁל רוּחַ וְנִשְׁמָה מִמְּקוֹם
 רְחוֹק עֲלִיוֹן נִכְבֵּד מִהַכֹּל. וְלְכֹן אוֹתוֹ מִזֹּן
 דְּקִיקָא מִן הַדְּקִיק יוֹתֵר מִהַכֹּל. אֲשֶׁרִי
 חֲלָקָם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב הַחֲכָמָה תַּחֲתֵיה

הַדִּין, וְנִהוּ הַמִּזֹּן שֶׁאֲכָלוּ יִשְׂרָאֵל
 כְּשִׁינְעָאוּ מִמִּצְרַיִם. וְיוֹתֵר דְּקִיקוֹ הַמִּזֹּן שֶׁנִּמְצָא
 לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל בְּאוֹתוֹ זְמַן בְּמִדְבָּר,
 מִמְּקוֹם עֲלִיוֹן שֶׁנִּקְרָא שָׁמַיִם, הוּא מִזֹּן
 יוֹתֵר דְּקִיק, שֶׁנִּכְנַס יוֹתֵר לְנַפְשׁ מִהַכֹּל,
 וְנִפְרַד יוֹתֵר מִהַגּוּף, וְנִקְרָא לֶחֶם
 אֲבִירִים.
 הַמִּזֹּן הַיּוֹתֵר עֲלִיוֹן מִהַכֹּל הוּא מִזֹּן
 הַחֲבֵרִים, אוֹתָם שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בְּתוֹרָה,

דְּבַתִּיב, (קהלת ז) הַחֲכֵמָה תְּחִיָּה בְּעָלֶיהָ. זַפָּאָה חוֹלְקָא
 דְּגוּפָא, דִּיכִיל לְאַתְּזָנָא בְּמִזְזָנָא דְנִפְשָׁא.

אֲמַר לִיה ר' אֶלְעָזָר, וְדָאי הָכִי הוּא. אֲבָל בְּהֵאי
 זְמָנָא, אִיךְ אֶשְׁתַּבְּחִי מִזְזֵי אֵלִין. אֲמַר לִיה
 וְדָאי יָאוּת שְׁאִילְתָּא. תָּא חֲזִי, וְדָא הוּא בְּרִירו
 דְּמַלְתָּא, מִזְזָנָא קְדָמָאָה, הוּא מִזְזָנָא דְכָל עֲלָמָא,
 הַהוּא דְאַתְיָא מִן שְׁמַיָּא וְאַרְעָא, וְהוּא מִזְזָנָא
 דְּגוּפָא. (ס"א דְכָלָא)

מִזְזָנָא דְהוּא עֲלָאָה מִנִּיה, הַהוּא דְאִיהוּ דְקִיקָא
 יְהִיר, וְאַתָּא מֵאַתָּר דְּדִינָא שְׂרִיָּא, דְאַקְרִי
 צְדָק, וְדָא הוּא מִזְזָנָא דְמִסְכְּנֵי. וְרָזָא דְמַלְתָּא, מָאן
 דְאַשְׁלִים לְמִסְכְּנָא, אֶשְׁלִים לִיה אֶת חַד, וְאַתְעַבִּיד
 צְדָקָה, וְרָזָא דָּא (משלי יא) גֹּמֵל נַפְשׁוֹ אִישׁ חֶסֶד.
 גְּמִילוֹת חֶסְדִּים מְשַׁמְע, דְּהָא בְּדִינָא שְׂרִיָּא, וְאַשְׁלִים
 לִיה חֶסֶד, בְּדִין הוּא רַחֲמֵי.

לשון הקודש

מִזְזָן שֶׁהוּא יוֹתֵר עֲלִיּוֹן מִמֶּנּוּ, אוֹתוֹ
 שֶׁהוּא יוֹתֵר דְּקִיר, וְכֹא מִמְּקוֹם שֶׁהִדִּין
 שְׂרִיָּי, שֶׁנִּקְרָא צְדָק, וְזֶהוּ מִזְזָן הָעֲנִיִּים.
 וְסוּד הַדְּבָר - מִי שֶׁמְשַׁלֵּם לְעֲנִי,
 מְשַׁלֵּם לוֹ אוֹת אַחַת וְנַעֲשֶׂה צְדָקָה,
 וְסוּד זֶה - (משלי יא) גֹּמֵל נַפְשׁוֹ אִישׁ חֶסֶד.
 גְּמִילוֹת חֶסְדִּים מְשַׁמְע, שֶׁהִרִי בְּדִין
 שְׂרִיָּי, וְהַשְׁלִים לוֹ חֶסֶד, אִזּוֹ הוּא רַחֲמִים.

בְּעָלֶיהָ. אֲשֶׁרֵי חֲלָקוּ שֶׁל הַגּוֹף שֶׁיְכֻבֵּל
 לְהִזְזוֹן בְּמִזְזוֹן הַגּוֹפֵשׁ.
 אֲמַר לוֹ רַבִּי אֶלְעָזָר, וְדָאי כִּךָּ הוּא.
 אֲבָל בְּזִמְנָן הַזֶּה אִיךְ נִמְצְאִים מִזְזוֹנוֹת
 אֵלּוּ? אֲמַר לוֹ, וְדָאי שְׁיַבְּחָה שְׁאֵלְתָּ. בֵּא
 רָאָה, וְזֶהוּ בְּרִירוֹ הַדְּבָר, מִזְזוֹן רֵאשׁוֹן הוּא
 מִזְזוֹן שֶׁל כָּל הָעוֹלָם, אוֹתוֹ שׁוֹבָא מִשְׁמַיִם
 וְאַרְיָן, וְהוּא מִזְזוֹן הַגּוֹף (שֶׁל הַבַּל).

מְזוֹנָא עֲלָאָה יִתִּיר מֵאֲלִין, הוּא מְזוֹנָא עֲלָאָה
וַיִּקְרָא, מֵאַתֵּר דְּאֶקְרִי שָׁמַיִם, וְהוּא דְקִיק
מִבְּלָהוּ, וְהוּא מְזוֹנָא דְבְנֵי מְרַעֵי, הָדָא הוּא דְכְתִיב,
יְי' יִסְעַדְנּוּ עַל עַרְשׁ דְּוֵי כָל מִשְׁכְּבוּ הַפְּכֵתָ
בְּחַלְיוֹ. יְי', דְּיִיקָא, מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּהֵינּוּ בְנֵי
מְרַעֵי, לָא אֲתִיבֵי אֶלָּא בְּהַהוּא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
מִמְשָׁ. (וּמָאִי אִיהוּ, חֵלֶב וְדָם. הָדָא הוּא דְכְתִיב (יחזקאל מד) לְהִקְרִיב לִי חֵלֶב
וְדָם. וְדָא הוּא מְזוֹנָא מֵאַתֵּר דְּאֶקְרִי שָׁמַיִם, וְהוּא יִקְרָא וְעִילָאָה דְקִיק מִבְּלָא)

מְזוֹנָא עֲלָאָה קְדִישָׁא וַיִּקְרָא דָּא הוּא מְזוֹנֵי
דְרוּחִין וְנִשְׁמָתִין, וְהוּא מְזוֹנָא דְאַתֵּר
רְחִיקָא עֲלָאָה, (ס"א מִהַהוּא אֲתֵר דְּאֶקְרִי נֹעַם יְי'). וַיִּקְרָא
מִבְּלָא, הוּא מְזוֹנָא דְחֻבְרִיָּא דְמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרִיָּתָא,
וְהוּא מְזוֹנָא דְאַתֵּי מִחֻכְמָה עֲלָאָה. מָאִי טַעְמָא
מֵאַתֵּר דָּא. בְּגִין דְּאוּרִיָּתָא נִפְקָא מִחֻכְמָה עֲלָאָה,
וְאֵינּוּן דְמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוּרִיָּתָא, עֵיילֵי בְּעִקְרָא

לשון הקודש

לְהִקְרִיב לִי חֵלֶב וְדָם. וְהוּא מְזוֹן מִמְקוֹם שְׁנִקְרָא שָׁמַיִם, וְהוּא נִבְכָּד
 וְעִלְיוֹן, דְקִיק מִהַבְּלָא.

מְזוֹן עֲלִיוֹן קְדוּשׁ וְנִבְכָּד וְהוּא מְזוֹנֹת שְׁל
 רוּחוֹת וְנִשְׁמֹת, וְהוּא מְזוֹן שְׁל מְקוֹם
 רְחוֹק עֲלִיוֹן, (מֵאוּתוֹ מְקוֹם שְׁנִקְרָא נֹעַם ה'). וְהִנְבְּכָד
 מִהַבְּלָא הוּא מְזוֹן הַחֻבְרִים שְׁמִשְׁתַּדְּלִים
 בְּתוֹרָה, וְהוּא מְזוֹן שְׁבָא מִחֻכְמָה
 עֲלִיוֹנָה. מָה הַטַּעַם מִמְקוֹם זֶה? מִשּׁוֹם

מְזוֹן יוֹתֵר עֲלִיוֹן מֵאַלָּה, הוּא מְזוֹן עֲלִיוֹן
 וְנִבְכָּד מִמְקוֹם שְׁנִקְרָא שָׁמַיִם, וְהוּא
 דְקִיק מִבְּלָא, וְהוּא מְזוֹן שְׁל חוּלָיִם. וְהוּ
 שְׁכֵתוֹב (תְּהִלִּים מא) ה' יִסְעַדְנּוּ עַל עַרְשׁ דְּוֵי
 כָּל מִשְׁכְּבוּ הַפְּכֵתָ בְּחַלְיוֹ. ה' הִוְקָא. מָה
 הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שְׁהַחוּלָיִם הִלְלוּ אֵינָם
 גְּזוּנִים אֶלָּא בְּאוּתוֹ שְׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא מִמְשָׁ. וּמִהוּ? חֵלֶב וְדָם. וְהוּ שְׁכֵתוֹב (יחזקאל מד)

דְּשָׂרְשָׁהּ, וְעַל דָּא, מְזוּנָא דְלִהוֹן, מִתְהוּא אֶתְר
עֲלָאָה קַדִּישָׁא קַא אֲתִיָּא.

אֲתָא ר' אֶלְעָזָר, וְנָשִׁיק יְדוּי. אָמַר, זַכָּאָה חוּלְקִי
דְקַאִימְנָא בְּמַלּוֹן אֵלִין. זַכָּאָה חוּלְקִיהוֹן
דְּצַדִּיקֵינָא, דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרֵייתָא יִמְמָא וְלִילִי, דְּזָכִי
לוֹן בְּתַאי עֲלֻמָּא, וּבְעֲלֻמָּא דְאֲתִי, דְכַתִּיב, (דְּבָרִים ל) כִּי
הוּא תִיָּדָּ וְאוּרֵדָּ יִמִּידָּ.

הַנְּנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם. (שְׁמוֹת טז) רַבִּי
יוֹסִי פָתַח, (תְּהִלִּים קמ"ה) פּוֹתַח אֶת יַדְּךָ וּמִשְׁבִּיעַ
לְכָל חַי רָצוֹן. מַה פְּתִיב לְעֵילָא, עֵינֵי כָל אֱלִיָּד
יִשְׁבְּרוּ. כָּל אֵינּוֹן בְּנֵי עֲלֻמָּא, מְצַפֵּאן וְזוֹקְפֵאן עֵינֵין
לְקוּדְשָׁא בְּרִידָּ הוּא, בְּגִין כַּד, (ס"א אָבֵל) כָּל אֵינּוֹן בְּנֵי
מְהִימְנוּתָא בְּעָאן (ס"א אֶצְטְרִיכֵן לְמַבְעֵי) בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא,
לְשָׂאֲלָא מְזוּנֵיהוּ מִקוּדְשָׁא בְּרִידָּ הוּא, וְלְצַלָּאָה
צְלוּתֵהוֹן עָלֶיהָ.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

וּבְעוֹלָם הַבָּא, שְׁכַתוּב (דְּבָרִים ל) כִּי הוּא
תִּיָּדָּ וְאוּרֵדָּ יִמִּידָּ.

הַנְּנִי מִמְטִיר לָכֶם לֶחֶם מִן הַשָּׁמַיִם. רַבִּי
יוֹסִי פָתַח, (תְּהִלִּים קמ"ה) פּוֹתַח אֶת יַדְּךָ
וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רָצוֹן. מַה פְּתוּב
לְמַעְלָה? עֵינֵי כָל אֱלִיָּד יִשְׁבְּרוּ. כָּל אוֹתָם
בְּנֵי הָעוֹלָם מְצַפִּים וְזוֹקְפִים עֵינֵים
לְקוּדֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלָכֵן (אָבֵל) כָּל אוֹתָם

שְׁתוּרָה יֵצֵאָה מִחֻכְמָה עֲלִיּוּנָה, וְאוֹתָם
שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בְּתוּרָה נְכַנְסִים בְּעַקֵּר
שְׂרָשִׁידָּ, וְלָכֵן מְזוּנָם בָּא מֵאוֹתוֹ מְקוֹם
קָדוֹשׁ עֲלִיוֹן.

כָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְנָשִׁק יְדוּי. אָמַר, אֲשֶׁרִי
חֻלְקִי שְׁעַמְדֵתִי בְּדְבָרִים הַלְלוּ אֲשֶׁרִי
הַצַּדִּיקִים שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בְּתוּרָה יָמִים
וְלִילוֹת, שְׂזוּכִים לָהֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה

מֵאֵי טַעַמָא. בְּגִין דְּכָל מָאן דְּמַצִּילֵי צְלוּתֵיהּ לְגַבֵּי
 קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל מְזוּנֵיהּ, גָּרִים דִּיתְפָּרֵךְ
 כָּל יוֹמָא עַל יְדוּי, הֵהוּא אֵילָנָא דְּמִזּוּן דְּכֻלָּא בֵּיהּ.
 (וְטַעַמָא דְּמַלְהָ (תהלים ס"ח) בְּרוּךְ ה' יוֹם יוֹם) וְאַף עַל גַּב דְּאַשְׁתַּכַּח
 עֲמִיהּ, בָּעֵי לְמַשְׁאַל קָמֵי קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 וְלְצֻלָּאָה צְלוּתָא עַל מְזוּנָא כָּל יוֹמָא, בְּגִין דִּישְׁתַּכְחוּ
 עַל יְדוּי בְּרַפָּאן כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא לְעֵילָא, וְדָא הוּא
 בְּרוּךְ יי' יוֹם יוֹם.

וְעַל דָּא, לָא לְבָעֵי לֵיהּ לְאַיְנֵשׁ לְבִשְׁלָא מְזוּנָא,
 מִן יוֹמָא לְיוֹמָא אַחֲרֵינָא, דְּלֵא לְעַבְבֵי יוֹמָא
 לְיוֹמָא אַחֲרָא. הָדָא הוּא דְּכִתִּיב וַיֵּצֵא הָעָם וְלִקְטוּ
 דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. יוֹם בְּיוֹמוֹ, דִּיִּיקָא. בַּר מַעֲרַב שַׁבַּת
 לְשַׁבַּת, כְּמָה דְּאוּקִימָנָא. וּכְדִין אַשְׁתַּכַּח קִדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא מְלֵא בְּרַפָּאן בְּכָל יוֹמָא. וּכְדִין פְּתִיב

לשון הקודש

וְלִהְתַּפְּלֵל תַּפְּלָה עַל הַמְּזוּן בְּכָל יוֹם, כְּדִי
 שְׂיִמְצְאוּ עַל יְדוּ בְּרֻכּוֹת כָּל יוֹם וְיוֹם
 לְמַעְלָה, וְזֵהוּ (שם סח) בְּרוּךְ ה' יוֹם יוֹם.
 וְעַל זֶה לֹא צָרִיךְ לְאָדָם לְבִשְׁל מְזוּן
 מִיוֹם לְיוֹם אַחֲרָ, שְׁלֵא לְעַבְבֵי יוֹם לְיוֹם
 אַחֲרָ. זֵהוּ שְׁכַתוֹב וַיֵּצֵא הָעָם וְלִקְטוּ דְּבַר
 יוֹם בְּיוֹמוֹ. יוֹם בְּיוֹמוֹ דְּוָקָא, חוּץ מַעֲרַב
 שַׁבַּת לְשַׁבַּת, כְּמוֹ שְׂפַאֲרַנּוּ. וְאִזְ נִמְצְא
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְלֵא בְּרֻכּוֹת בְּכָל

בְּנֵי הָאָמוּנָה מִבְּקָשִׁים (צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ) בְּכָל
 יוֹם וְיוֹם לְשַׁאֵל אֶת מְזוּנָם מִן הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא וְלִהְתַּפְּלֵל תַּפְּלוּתֵיהֶם עָלָיו.
 מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁכָל מִי שְׂמַתַּפְּלֵל
 תַּפְּלָתוֹ לְקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל מְזוּנוֹ,
 גִּוְרָם שְׂיִתְפָּרֵךְ כָּל הַיּוֹם עַל יְדוּ אוֹתוֹ
 הָאֵילָן שְׂמִזּוּן כָּלָם בּוֹ. (וְטַעַם הַדְּבָר - (תהלים סח)
 בְּרוּךְ ה' יוֹם יוֹם) וְאַף עַל גַּב שְׂנַמְצְא עִמּוֹ,
 צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ לְפָנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

פּוֹתַח אֶת יָדְךָ וְגו'. מָאֵי רָצוֹן. הַהוּא רָצוֹן
 דְּאַשְׁתַּכַּח מַעֲתִיקָא קַדִּישָׁא, וְנִפְיָק מִיְהִי רָצוֹן,
 לְאַשְׁתַּכַּח מְזוּנֵי לְכָלֵּא. וּמֵאֵן דְּשָׂאִל מְזוּנֵי בְּכָל
 יוֹמָא וְיוֹמָא, הַהוּא אֶקְרִי בְּרָא מְהִימְנָא, בְּרָזָא
 דְּבִגְנִיָּה מִשְׁתַּכַּחן בְּרַפָּאן לְעִילָא.

רַבִּי אַבָּא פָּתַח וְאָמַר, (תהלים קמז) רוּצָה יי' אֶת יִרְאֵיו
 אֶת הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ, כַּמָּה אֵית לְהוּ לְבִנֵי
 נְשָׂא לְמַהֲךָ בְּאַרְחוּי דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא, וְלְמַהֲךָ
 בְּאַרְחוּי דְּאוּרֵייתָא, בְּגִין דְּיִשְׁתַּכַּחון בְּרַפָּאן לְכָלֵּהוּ,
 לְעִילָא וְלַתַּתָּאִי.

דְּתַנְיָא, מָאֵי דְכָתִיב, (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ
 אֶתְפָּאָר. אֶתְפָּאָר וְדָאִי. מָאֵי מִשְׁמַע.
 דְּבִגְנִין (דף ט"ב ע"ב) יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 מִתְפָּאָר לְעִילָא. וּמֵאֵי פִּאָרָא דִּילִיָּהּ. דְּאֶתְחַבֵּשׁ
 בְּתַפִּילִין, דְּמִתְחַבְּרָא גְּזוּנֵי לְאַתְפָּאָרָא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

יֵשׁ לְבִנֵי אָדָם לְלַבֵּת בְּדַרְכֵי הַמֶּלֶךְ
 הַקְּדוֹשׁ וְלְלַבֵּת בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה כְּדִי
 שְׂיִמְצְאוּ בְּרֻכּוֹת לְכָלֵם, לְעִלְיוֹנִים
 וְלַתַּחְתּוֹנִים.

שְׁלַמְדְּנוּ, מַה שְׂכַתוֹב (ישעיה מט) יִשְׂרָאֵל
 אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר, וְדָאִי אֶתְפָּאָר. מַה
 מִשְׁמִיעַ? שְׂבִשְׂבִיל יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה,
 הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְפָּאָר לְמַעְלָה. וְמַה

יוֹם, וְאֵז כְּתוּב פּוֹתַח אֶת יָדְךָ וְגו'. מַה
 זֶה רָצוֹן? אוֹתוֹ רָצוֹן שְׂנִמְצָא מִהַעֲתִיק
 הַקְּדוֹשׁ, וְיוֹצֵא מִמֶּנּוּ רָצוֹן לְהַמְצִיא מְזוּן
 לְכָל. וּמִי שְׂשׂוֹאֵל מְזוּנוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם,
 הַהוּא נִקְרָא בֶן נֶאֱמָן, בְּסוּד שְׂבִשְׂבִילוֹ
 נִמְצָאִים בְּרֻכּוֹת לְמַעְלָה.

רַבִּי אַבָּא פָּתַח וְאָמַר, (שם קמז) רוּצָה ה'
 אֶת יִרְאֵיו אֶת הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ. כַּמָּה

תָּאנָא, רוֹצֵה יי' אֶת יִרְאָיו, רוֹצֵה יי' בִּירְאָיו
 מִיבְעֵי לִיהּ. מָאי רוֹצֵה יי' אֶת יִרְאָיו,
 אֶלָּא רוֹצֵה יי' אֶת יִרְאָיו, בְּלוֹמַר, אֶפְיֵק הָאִי רְצוֹן,
 וּמִתְרַעֵי (נ"א וְאִתְיַדֵּעַ) בְּהוּ קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, לִירְאָיו
 דְּדַחֲלִין לִיהּ. וּמָאן אֵינּוֹן יִרְאָיו דְּאֶפְיֵק לֹון הָאִי
 רְצוֹן. הָדַר וְאָמַר, אֶת הַמִּיחֲלִים לְחַסְדּוֹ, אֵינּוֹן
 דְּמַצְפָּאן וּמַחְפָּאן בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, לְמַפְעֵי
 מְזוּנְיָהוּ מִן קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, מִשְׁמַע דְּכִתִּיב אֶת
 הַמִּיחֲלִים לְחַסְדּוֹ.

רַבִּי יִיסָא סָבָא, לָא אֶתְקִין סְעוּדַתָּא בְּכָל יוֹמָא,
 עַד דְּבָעָא בְּעוּתִיהּ קָמִי קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא,
 עַל מְזוּנֵי. אָמַר, לָא נִתְקִין סְעוּדַתָּא, עַד דְּתִתְיָהִיב
 מִבֵּי מַלְכָּא. לְבַתֵּר דְּבָעֵי בְּעוּתִיהּ קָמִי קִדְשָׁא בְּרִידָּהּ
 הוּא, הָוָה מְחַכֵּה שְׁעַתָּא חֲדָא, אָמַר הָא עֵידוֹן

לשון הקודש

הַמַּצְפִּים וּמַחְפִּים בְּכָל יוֹם וְיוֹם לְבַקֵּשׁ
 מְזוּנָם מִן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִשְׁמַע
 שְׂכַתוֹב אֶת הַמִּיחֲלִים לְחַסְדּוֹ.

רַבִּי יִיסָא סָבָא לֹא הִתְקִין סְעוּדָה בְּכָל
 יוֹם עַד שֶׁבִקֵּשׁ בְּקִשְׁתּוֹ לִפְנֵי הַקְּדוּשׁ
 בְּרוּךְ הוּא עַל מְזוּנָתוֹ. אָמַר, לֹא נִתְקִין
 סְעוּדָה עַד שֶׁתִּנְתֵּן מִבֵּית הַמַּלְאָךְ. אַחֲרֵי
 שֶׁבִקֵּשׁ בְּקִשְׁתּוֹ לִפְנֵי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 הָיָה מְחַכֵּה שְׁעָה אַחַת, וְאָמַר: הֲרִי זְמַן
 שְׁנַתֵּן מִבֵּית הַמַּלְאָךְ, מִכָּאן וְהִלָּאָה

הַפָּאָר שְׁלוֹ? שְׁמַנִּית תְּפִלִּין, שְׁמַתְחַבְּרִים
 הַגְּנֻגִים לְהַתְּפָאָר.

שְׁנִינְוָה, רוֹצֵה ה' אֶת יִרְאָיו, רוֹצֵה ה'
 בִּירְאָיו הִיָּה עֲרִידָה לְהִיּוֹת! מַה זֶה רוֹצֵה
 ה' אֶת יִרְאָיו? אֶלָּא רוֹצֵה ה' אֶת יִרְאָיו,
 בְּלוֹמַר, מוֹצִיא אֶת הָרְצוֹן הַזֶּה, וּמִתְרַעֵה
 (וּמִתְיַדֵּעַ) בְּהֵם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לִירְאָיו
 הִירְאִים מִמֶּנּוּ. וּמִי הֵם הִירְאָיו הָאֵלֶּה
 שְׁמוּצִיא לָהֶם אֶת הָרְצוֹן הַזֶּה? הַזֶּה
 וְאָמַר אֶת הַמִּיחֲלִים לְחַסְדּוֹ, אוֹתָם

דַּתְיָהִיב מִי מִלְכָּא, מִכָּאן וְלַהֲלָאָה אַתְקִינֵנו
סְעוּדָתָא. וְדָא הוּא אֲרַחָא, דְּאֵינֹן בְּחֵלִי קִדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, בְּחֵלִי חֲטָאָה.

אֵינֹן חֲתִיבָא דְּאֵזְלִין עֲקִימִין בְּאַרְחֵי אֹרְיִיתָא, מַה
בְּתִיב בְּהוּ. (ישעיה ה) הוּי מִשְׁפִּימִי בַּבְּקָר שְׂכָר
יִרְדְּפוּ. וְעַל דָּא רוּצָה יִי אֶת יִרְאִיו אֶת הַמִּיחְלִים
לְחַסְדּוֹ. לְחַסְדּוֹ דְּיִקָּא. (ס"א וּבְהָא) אֲשֶׁתְּמוּדְעָן אֵינֹן
בְּנֵי מְהִימְנוּתָא בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב,
וַיֵּצֵא הָעָם וְלָקְטוּ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. יוֹם בְּיוֹמוֹ קֹאמֵר,
וְלֹא דְּבַר יוֹם לְיוֹם אַחֵר.

וְכָל כֶּךָ לְמָה. לְמַעַן אֲנִסְנֹ הֵילֵךְ בְּתוֹרְתֵי אִם
לֹא בְּכָאן אֲשֶׁתְּמוּדְעָן אֵינֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא,
דְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא אֵינֹן אֵזְלִי בְּאַרְחַ מִיִּשְׂרָאֵל
בְּאֹרְיִיתָא. רַבִּי יִצְחָק אָמַר מִהֲכָא, (משלי יג) צַדִּיק

לשון הקודש

התקיננו הסעודה! וזוהי הדרך של אותם
יראי הקדוש ברוך הוא, יראי חטא.
אותם הרשעים שהולכים עקמים
בדרך התורה, מה כתוב בהם? (ישעיה ה)
הוּי מִשְׁפִּימִי בַּבְּקָר שְׂכָר יִרְדְּפוּ. וְעַל זֶה
רוּצָה ה' אֶת יִרְאִיו אֶת הַמִּיחְלִים לְחַסְדּוֹ.
דְּוָקָא לְחַסְדּוֹ. (ובח) נוֹדְעִים בְּנֵי הָאֱמוּנָה

בְּכָל יוֹם וְיוֹם. זֶהוּ שְׂכָרְתוּב וַיֵּצֵא הָעָם
וְלָקְטוּ דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. יוֹם בְּיוֹמוֹ אָמַר,
וְלֹא דְּבַר יוֹם לְיוֹם אַחֵר.
וְכָל כֶּךָ לְמָה? לְמַעַן אֲנִסְנֹ הֵילֵךְ
בְּתוֹרְתֵי אִם לֹא. בְּכָאן נוֹדְעִים אוֹתָם
בְּנֵי הָאֱמוּנָה, שְׂכָל יוֹם וְיוֹם הוֹלְכִים
בְּדֶרֶךְ יִשְׂרָאֵל בְּתוֹרָה. רַבִּי יִצְחָק אָמַר

התקיננו הסעודה! וזוהי הדרך של אותם
יראי הקדוש ברוך הוא, יראי חטא.
אותם הרשעים שהולכים עקמים
בדרך התורה, מה כתוב בהם? (ישעיה ה)
הוּי מִשְׁפִּימִי בַּבְּקָר שְׂכָר יִרְדְּפוּ. וְעַל זֶה
רוּצָה ה' אֶת יִרְאִיו אֶת הַמִּיחְלִים לְחַסְדּוֹ.
דְּוָקָא לְחַסְדּוֹ. (ובח) נוֹדְעִים בְּנֵי הָאֱמוּנָה

אוֹכֵל לְשׁוֹבַע נִפְשׁוֹ, בָּתֵּר דְּשִׁבְעַ נִפְשֵׁיהּ מִלְּעָלֵי
וּלְמִקְרֵי בְּאוֹרֵייתָא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, תָּא חַיִּי, עַד לָא יָהֵב קִדְשָׁא
בְּרִידָה הוּא אוֹרֵייתָא לְיִשְׂרָאֵל, אֲבַחִין בֵּין
אֵינוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, וּבֵין אֵינוֹן חֵיבֵינָא דְלָאוּ אֵינוֹן
בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, וְלָא קִיַּיְמִין בְּאוֹרֵייתָא. וּבְמָה
אֲבַחִין לִזְוֵן. בְּפָן. בְּמָה דְאַתְמַר אֲנִסְנֹו. וְכֹל אֵינוֹן
דְּאַשְׁתַּבְּחוּ דְּאֵינוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, רָשִׁים לִיָּה
קִדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, בְּרָשִׁימוֹ דְּכִתְרָא דְּחֶסֶד, בְּמָה
דְּאַתְ אָמַר הַמִּיחֲלִים לְחֶסֶדּוֹ, וְעַל דָּא לְמַעַן אֲנִסְנֹו.
וְכֹל אֵינוֹן דְּלָא מִשְׁתַּבְּחֵי בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, אֲעֵדֵי
מַנְיָהּוּ כְּתָרָא עֲלָאָה דָּא. וּמָנָא אֲכַרְיִז וְאָמַר, (משלי
א) וּבִטָּן רָשָׁעִים תְּחַסֵּר. וְעַם כָּל דָּא לָא הָעֵדִיף
הַמְרָבָה וְהַמְמַעִיט לָא תְּחַסֵּר.

לשון הקודש

שְׁנַמְצָאוּ שְׁהִם בְּנֵי הָאֱמוּנָה, רָשִׁים אוֹתָם
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּרָשִׁים שֶׁל כְּתֵר
הַחֶסֶד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר הַמִּיחֲלִים לְחֶסֶדּוֹ,
וְעַל זֶה לְמַעַן אֲנִסְנֹו. וְכֹל אוֹתָם שֶׁלֹּא
נִמְצָאוּ בְּנֵי אֱמוּנָה, הָעֵבִיר מִהֶם הַכְּתֵר
הָעֲלִיּוֹן הַזֶּה, וְהַפֶּן הַכְּרִיז וְאָמַר, וּבִטָּן
רָשָׁעִים תְּחַסֵּר. וְעַם כָּל זֶה, לָא הָעֵדִיף
הַמְרָבָה וְהַמְמַעִיט לָא תְּחַסֵּר.

מִכָּאן, (משלי יג) צְדִיק אוֹכֵל לְשִׁבְעַ נִפְשׁוֹ –
אַחַר שֶׁהִשְׁבִּיעַ נִפְשׁוֹ מִלְּהַתְּפַלֵּל וּלְקַרְא
בַּתּוֹרָה.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, בֵּא רְאֵה, עַד שֶׁלֹּא
נָתַן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל,
הַבְּחִין בֵּין אוֹתָם בְּנֵי הָאֱמוּנָה לְבֵין
אוֹתָם רָשָׁעִים שְׂאִינָם בְּנֵי אֱמוּנָה וְלָא
עוֹמְדִים בַּתּוֹרָה. וּבְמָה הַבְּחִין בָּהֶם?
בְּפָן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר אֲנִסְנֹו. וְכֹל אוֹתָם